

CHRISTÓS VOSKRÉSE!	3
Životy svätých	5
Otázky a odpovede	7
Modlitba pred ikonami	9
Blahoslavení čistého srdca	11
Detská stránka	13
O spaľovaní mŕtvych	20
Slovo o Evanjeliu	22
Priidíte, poklonimsja...	23
Zo života skupín	24

„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Jozef Lazorik	3,32 €
Miroslav Adámek	23,63 €
Emil Hošak	18,26 €

Spasi Vás Hospodi!

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIV/2009*

hlavný redaktor: *Anna Dercová*
redaktori: *Darina Piterová - Bučková,*
Alexander Haluška, Michal Šivík, Zdenko
Varga, Patrik Palasiewicz, Zuzana Repko-
vá, Marcela Hviždáková
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technickí redaktori: *Marek Kundis, Miro-*
slav Kosa
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Lubo-*
míra Balaščáková
jazyková korektúra: *Mgr. Dana Kojnoková*
redaktori pre distribúciu: *Lenka Kimaková,*
Luboš Omaska

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 4,78,- €

*Vaše finančné príspevky
posielajte*

na adresu redakcie:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY*

*Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.*

Cirkevne schválené.

*Redakcia si vyhradzuje právo upravovať
príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

ISSN 1335-6739

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Christós voskrése!

Zmrznutí sa schádzajú okolo ohňa, vyhladnutí sa ponáhľajú k stolu, vystrašení dlhonočnou tmou sa radujú východu slnka, vyčerpaní preťažkým bojom jasajú nad nečakaným víťazstvom. Ó, zmŕtvychvstalý Hospodine, ako si Svojím vzkriesením bol všetko pre všetkých. Veď raduje sa nebo, raduje sa i zem. Raduje sa nebo tak, ako sa matka raduje, keď kŕmi svoje vyhladnuté deti, raduje sa zem tak, ako sa deti radujú, keď prijímajú jedlo z rúk svojej matky.

Víťazstvo Christovo je jediné víťazstvo, z ktorého sa môžu tešiť všetky ľudské bytosti od prvostvoreného až do posledného. Každé iné víťazstvo

na zemi rozdeľovalo a rozdeľuje ľudí. Keď jeden pozemský cár získa víťazstvo nad druhým cárom, jeden sa raduje a druhý žiali. Keď jeden človek zvíťazí nad svojím susedom, vtedy je pod jednou strechou spev a pod druhou plač. Nie je víťaznej radosti na zemi, ktorá by nebola otrávená škodoradosťou, zvyčajne sa pozemský víťaz raduje koľko svojmu smiechu, toľko i slzám porazeného protivníka. On sám to ani nevníma, ale jeho zloba nahrýza radosť. Aj najkrajšie ľudské víťazstvo je podobné nejakému slnku, ktoré svieti, no zároveň vysušuje a páli.

Iba Christovo víťazstvo je ako slnko rozlievajúce lúče svetla na všetkých, ktorí stoja pod ním. Iba Christovo víťazstvo naplňuje všetky ľudské srdcia nerozdeľujúcou radosťou. Iba ono je bez škodoradosti a bez zloby.

Christos nezvíťazil kvôli Sebe, ale kvôli nám. Jeho víťazstvo neučinilo väčším, ani bohatším Jeho, ale nás. Pozemskí víťazi si odnášajú víťazstvo, a Christos je jediný, Ktorý víťazstvo donáša. Ani jeden pozemský víťaz, cár alebo vojvodca si nepraje, aby sa jeho víťazstvo oddelilo od neho a pripísalo sa inému, iba zmŕtvychvstalý Hospodin plným priehrštím ponúka Svoje víťazstvo každému z nás, a nezlostí sa, no raduje sa, ak sa Jeho víťazstvom staneme víťazmi, to jest väčší, živší, a bohatší ako sme.

Pozemské víťazstvá sú lepšie, ak ich pozorujeme zďaleka a strašné sú, ak sa na nich pozrieme zblízka...

No o Christovom víťazstve nemôžeme povedať, kedy je lepšie, či ak sa naň hľadá zďaleka alebo zblízka.

A čo je „Pascha“, „Voskresenje“ či „Velikdeň?“ To je hostina víťazstva, to je veľkolepá oslava víťazstva, to je víťazstvo večného života nad dočasnou smrťou v tejto doline plaču, ktorá sa nazýva Zemou. Víťaz, Ktorý rozdupal brány pekla, smrti a hriechu je Christos a kto Ním žije, Ním i víťazí, Ním i oslavuje a jasá. On je Hostiteľ a Hostina, On je Víťazstvo i Víťaz, darca radosti i Radosť sama,

On je premožiteľ smrti i Život sveta zároveň. Preto radujme sa a víťazme v Ňom a Ním.

Voistinu Voskrese.

Zo slov sv. Nikolaja Srbského (Velimiroviča) pripravil jerej Peter Savčak.

P. S. A na „Velikdeň“ nezabudnime, že: ... Páscha bo sám Christós jest i Ahnec vzémľaj hrichý míra, na oltari v bezkróvnnoj žertvi, v prečístych Tájnach, Čestnáho Tíla...

Krutý príbeh

Jeden chlapec čosi ukradol. Vyšlo to najavo. Chlapec sa bál, ako zareaguje otec, čestný a vážený muž.

V ten večer bola atmosféra doma dusná. Po večeri ostal otec so synom sám. Chlapec mal strach a čakal, čo bude nasledovať. Otec celý večer neprehovoril ani slovo.

Zrazu vstal, pristúpil k ohnisku, zobral rozžeravený kutáč a bez slova sa vrátil k stolu.

Nafakaný chlapec ho sledoval s vyvalenými očami.

Otec pristúpil k synovi, položil pred neho na stôl svoju ľavú ruku a na ňu rozžeravený kutáč. A nepovedal ani slovo.

Chlapec už nikdy nič neukradol.

Áno, krutý príbeh. Ale čo ti napadne, keď sa pozrieš na kríž?

*prpravila Zuzana Repková
prevzaté z knihy:*

Bruno Ferrero - Tajomstvo červených rybiek

Svätý prepodobný Izák Sýrsky

deň pamiatky 12. apríl

Svätý Grigorij Dvojeslov, rímsky pápež, vo svojich dialógoch rozpráva aj o prepodobnom otcovi Izákovi. Žil neďaleko mesta Spoleto koncom 6. storočia. Poznalo ho mnoho ľudí z celého Talianska, dokonca k nemu prichádzali aj obyvatelia Ríma. Všetci si ho veľmi ctili, zvlášť istá panna Grigoria, ktorú svätý Izák zachránil pred násilným vydajom. S Božou pomocou ju postrihol za

mníšku, aby ju už jej blízki nemohli odlúčiť od jej ženícha Isusa Christa. Odvtedy žila Grigoria pri chráme Presvätej Bohorodičky.

Svätý Izák však nepochádzal z Talianska. Pápež Grigorij opisuje jeho život po príchode do tejto krajiny. Keď prepodobný Izák prišiel zo Sýrie do Spoleta, v úrvom rade šiel do chrámu a poprosil ponomárov (tých, ktorí sa starajú o chrám), aby mu dovolili ostať modliť sa v chráme tak dlho, ako bude chcieť, hoci aj do noci, kedy zvyčajne chrám zatvárali. Tak sa aj stalo. Svätý Izák zotrval v modlitbe dva a pol dňa.

Jeden z ponomárov sa však naňho nahneval. Naplnený pýchou začal na Izáka kričať, nazýval ho pokrytcom, ktorý chce takto získať slávu a udrel ho po líci. Tak privolal na seba Boží hnev. V tom momente Boh dovolil zlému duchovi, aby vošiel do ponomára a spôsoboval mu ťažké muky. Nečistý duch zhodil ponomára k nohám svätého s výkrikom. „Iba Izák ma vyženie.“ Nikto dovtedy totiž nepoznal meno tohto svätého cudzinca. Po modlitbe sv. Izáka, zlý duch ponomára opustil. O tejto udalosti sa dozvedelo veľa ľudí a mnohí chceli svätého Izáka pozvať do svojich domovov. Sľubovali mu postaviť monastier, darovať mu pozemky a všetko potrebné k životu. Prepodobný Izák to však odmietol. Našiel si pusté (osamelé) miesto pri meste Spoleto a tam sa usadil. Prichádzalo k nemu množstvo národa, ba niektorí zahoreli túžbou úplne odovzdať svoj život Bohu.

Ostali žiť pri svätom otcovi Izákovi. S Božou pomocou vznikol neskôr monastier. Prepodobný Izák si však za každú cenu chránil chudobu.

Prepodobný mal dar proroctva a robil mnoho zázrakov. Kvôli svojej добрote sa stal známym po celom Taliansku.

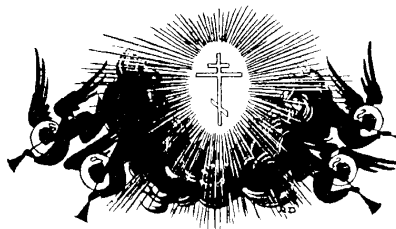
Raz večer poprosil starec Izák bratov, aby do záhrady nahádzali všetky rýle, ktoré v monastieri majú. Ráno, keď bratia vstali na modlitbu, prosil ich, aby do východu slnka navarili jedlo pre robotníkov. Keď bolo jedlo pripravené, všetci šli do záhrady a uvideli tam presne toľko robotníkov, koľko rýľov včera do záhrady nahádzali. Boli to zloději, ktorí do vošli záhrady kradnúť. No vo chvíli, keď vstúpili do záhrady, Božou prozretelnosťou zanechali svoj hlúpy cieľ a keď našli rýle, začali prekopávať záhradu až do príchodu prepodobného Izáka s bratmi. Za ten čas prekopali všetku neobrobenú zem. Svätý ich pozdravil: „Radujte sa bratia!“ Poprosil ich, aby prestali pracovať a posilnili sa jedlom. Keď sa najedli, sv. Izák im povedal: „Odteraz

zanechajte všetky svoje nerozumné skutky. Keď budete niečo z tejto záhrady potrebovať, prídte, proste a berte s blahoslovením (požehnaním). Zanechajte kradnutie!“ Nakoniec im dal toľko chleba, koľko si želali.

Stalo sa, že jeden zbožný človek poslal svojho sluha k starcovi Izákovi s prosbou o modlitby. Sluha dostal dva koše s potravinami a vecami potrebnými pre monastier. Sluha však cestou jeden kôš skryl a s druhým šiel za starcom. Prepodobný Izák s pokorou prijal kôš a poďakoval za dar. Keď sluha odchádzal domov, starec mu potichu povedal, aby dával veľký pozor, keď bude brať kôš, ktorý nechal pri ceste, lebo vošiel doň had a mohol by ho uštipnúť. Sluha sa veľmi zahanbil a uznal svoj hriech, no z monastiera odchádzal s veľkou radosťou, lebo prepodobný Izák ho zachránil pred istou smrťou.

Prepodobne otče náš Isaače moli Boha o nás!

spracoval bohoslovec Alexander

spoločenských, kultúrnych a iných podmienkach. Toto spôsobilo, že sa spoločenstvá ľudí v rôznych častiach sveta začali od seba do istej miery odlišovať. Začali sa vytvárať určité komunity, ktoré mali spoločné nejaké črty, napríklad vonkajší vzhľad, farbu pleti, jazyk, životný štýl, pracovné návyky atď. Tak by sa veľmi jednoducho dali zhrnúť dôvody, prečo sa na svete objavili rôzne ľudské rasy a typy ľudí. Do istej miery sa o tom zmieňuje aj Sväté Písmo (1Mjž 4, 20-22).

2. Praveké tvory boli stvorené Bohom nepochybne ako „dobré“. Niektoré z nich boli

otázky: 1. Ako vznikli ľudské rasy (černosi, belosi, aziati...)? Veď všetci máme spoločných prarodičov...

2. Prečo vyhynuli praveké tvory, keď pri ich stvorení „Hospodin videl, že je to dobré“?

3. V čom mal Darwin pravdu a v čom nie?“

čitateľ zo Svidníka

Odpoveď: 1. Všetci máme podľa tela spoločných prarodičov Adama a Evu. Ostatní naši predkovia sú už však zvyčajne rôzni. Potom, čo sa ľudia rozmnožili a rozišli po celej zemi, začali žiť a formovať sa v rôznych duchovných, prírodných,

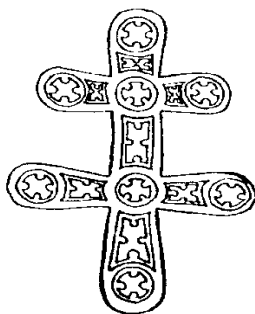
veľmi veľké. V knihe Jób sa napríklad spomína živočích, ktorý mal chvost ako kmeň stromu a údy ako železné tyče (Job 40, 17-18; Ž 74, 13-14; 104, 25-26). Ich veľkosť bola živým svedectvom o sile a veľkoleposti Stvoriteľa. Ich vyhynutie má na svedomí zmena klímy, ktorá nastala na zemi v dôsledku potopy. Príčinou ich zániku boli teda hriechy ľudí, kvôli ktorým došlo k potope.

3. Z Darwinových teórií poznám do istej miery iba teóriu evolúcie. Podľa nej údajne dochádza v prírode počas dlhých (mnohomiliónových) časových období k postupnému vývoju živých organizmov od jednoduchších k zložitejším a dokonalejším. Táto

teória viedla Darwina k myšlienke, že aj človek mohol vzniknúť postupným vývojom z menej dokonalých organizmov, napríklad z opice. Pravdivosť tejto teórie nebola nikdy nespochybniteľne dokázaná. V skutočnosti totiž pri krížení a zmenách životných podmienok živých organizmov nedochádza k ich zdokonaleniu, ale iba k zmene vonkajšieho vzhľadu, tvaru a určitých vlastností. Tieto zmeny sú iba zmenami alebo vonkajším prispôsobením, ale nie zdokonalením alebo vytvorením niečoho celkom iného. Človek zostáva človekom bez ohľadu na zmeny vo farbe pleti, výške, či zdravotnej zdatnosti v dôsledku nejakých vonkajších zmien. Zvieratá zostávajú vždy zvieratami bez ohľadu na to, či sa mu v dôsledku vonkajších okolností zväčší alebo zmenší zobák alebo srst'. Rastlina zostáva vždy rastlinou a neživá príroda neživou prírodou. V prírode postupom času dochádza skôr k zjednodušovaniu organizmov a procesov. To, čo je horúce, ak nedostáva zvonku energiu, chladne, čo je hore, padá nadol, čo je tvrdé, zvetráva, čo je zložené, rozkladá sa, čo žiari, hasne, čo je v napätí, postupne sa vybíja, čo žije, zomiera. Okrem toho aj teória o mnohomiliónovej existencii sveta, ktorá je nevyhnutnou podmienkou evolučnej teórie je dosť ľahko spochybniteľná. Existuje naopak veľa dôkazov o tom, že svet nemá viac ako desaťtisíc rokov. Uvediem aspoň jeden príklad. Na Mesiac padá s určitou intenzitou

prach. Je ho tam niekoľko milimetrov. Ak by svet existoval už milióny, alebo aspoň státisíce rokov, muselo by ho tam byť už niekoľko metrov. Podobných faktov je viac. Pravdivé na Darwinových názoroch je snáď to, že krížením a zmenou životných podmienok živých organizmov dochádza k určitým zmenám, ktoré je možné sledovať a ovplyvňovať. Mám však dojem, že zasahovanie ľudí do prírody prinieslo jednoznačne viac zla ako dobra. Okrem toho evolučná teória vytvorila živnú pôdu pre vznik rasistických teórií, čiže pre delenie ľudí na viac alebo menej dokonalých a vyvinutých, čo stálo ľudstvo už milióny ľudských obetí a životov. A nakoniec je potrebné povedať aj to, o čom sa mlčí a to, že samotný Darwin učinil na sklonku svojho života pokánie a vyjadril ľútosť nad tým, že svojimi názormi útočil na Sväté Písmo a spochybňoval vieru ľudí v živého a dobrotivého Boha a Stvoriteľa.

Jerej Štefan Pružinský, ml.

Keď sa vás niekto opýta, prečo sa modlíte k „bezdušným“ ikonám, odpovedzte, že z našich ikon máme neporovnateľne viac úžitku ako z hociktorého dobrotivého človeka, pretože od ikon vždy prichádza blahodátňá sila a pomoc našim dušiam, oslobodzujúca nás od hriechov, ťažkostí a bolestí, osobitne od ikon Spasiteľa a Bohorodičky. Ako ty vidíš na ikone Bohorodičky jej tvár, tak ona - Prečistá Matka, vidí celú tvoju dušu, všetky tvoje myšlienky, túžby, želania, starosti, slzy, slabosti, nedostatky aj dobré skutky, počuje vďačnosť,

Modlitba pred ikonami

Ikona Spasiteľa v každej pravoslávnej domácnosti vyjadruje Jeho všadeprítomnosť, Jeho všemohúcnosť na každom mieste; ikony svätých zobrazujú ich blízkosť k nám prostredníctvom blahodate Božej ako členov jedného Tela Cirkvi, zjednotených pod Jedinou Hlavou – Christom. Preto je krásne mať doma ikony Spasiteľa, Prečistej Jeho Matky, Archanjelov, Anjela ochrancu a modliť sa pred nimi.

oslavu, všetky tajné i hlasné modlitby.

Podľa miery, s akou sa začínaš modliť v duchu a pravde pred svätou ikonou, napr. Spasiteľa, v takej miere sa pred tebou nachádza duch toho, kto je na tej ikone zobrazený. Na ikonu je treba pozeráť ako na živú tvár, pretože prostredníctvom blahodate Svätého Ducha stojí pred tebou skutočný svätý. Napríklad – čudotvorné ikony, rozprávajúce, roniace slzy, krv a iné. Čo je nemožné u Boha, ktorý môže z kameňa stvoriť člove-

ka? Preto môže konať zázraky aj s namaľovanými ikonami. Pri modlitbe ver v Boha, ktorý sa nachádza vedľa teba a nič ti nebude nemožné. Všetko je možné veriacemu (Mk 9, 23), zjednocujúcemu sa s Bohom prostredníctvom znamenia Životodarného Kríža.

Keď sa modlím k Bohu od srdca, živo, s veľkou vierou, vtedy som

blízko nie iba k Nemu, ako syn k Otcovi, žijúcemu s ním v jednom dome, ale aj ku všetkým Nebeským Silám, ku všetkým svätým, vládncim na nebesiach; nie sú vtedy odo mňa ďalej ako ikony, ku ktorým sa modlím.

z knihy svätého Jána Kronštadtského
O modlitbe preložil bohoslovec **Michal**

Christos Voskrese!

V dobe protináboženskej propagandy v Rusku, jeden ľudový komisár prednášal ľuďom o definitívnom víťazstve vedy nad tmárstvom. Stalo sa to pri oslavách prvého letu človeka do vesmíru. Sovietsky kozmonaut Gagarin vtedy prehlásil, že nech hľadal vo vesmíre ako mohol, Boha tam nenašiel. Ľudový komisár víťazoslávne uzavrel svoju reč oznámením, že náboženstvo je s konečnou platnosťou porazené. Hrdo sa rozhladol po sále plnej ľudí a spýtal sa: „Máte otázky?“

Úplne vzadu sedel starček, ktorý po celú dobu pozorne prednášku sledoval. Teraz potichu povedal: „Christos Voskrese.“ Jeho sused to zopakoval: „Christos Voskrese,“ už trochu silnejším hlasom. Nieкто zo zadných radov vstal a tie isté

slová zakričal, po ňom ďalší a ďalší.

Nakoniec vstali všetci ľudia v sále a volali „Christos Voskrese“.

Komisár sa zmätene a zahanbene vytratil.

Nehľadiac na všetky doktríny a diskusie neprestáva platiť jedna skutočnosť, ktorú možno stručne popísať heslom: Christos Voskrese.

V ňom je obsiahnuté celé kresťanstvo. Je to fakt, s ktorým nikto nič nezmôže.

Filozofi ho môžu ignorovať, ale žiadne i n é slov á na svete nedokážu ľudstvu vliať takú silu ako: Christos vstal z mŕtvych.

pripravila **Zuzana Repková**

prevzate s knihy: Bruno Ferrero - Osvěžení pro duši

Teda aj cesta k tej čistote je tou správnou a pravou cestou, ktorou by sme mali kráčať. Je to cesta, ktorá má základ v hlbokých, silných presvedčeniach, ktoré neustále skúmame a obnovujeme, tak ako aj skúmame a spoznáваме Boha.

Ale naše srdce nie je čisté, kým nie je hlboko v našom vnútri niečo, čo nie je v súlade s Bohom.

Srdce je také, aké je aj naše vnútro.

Žiť v jednote s Bohom, poznávať Ho a možno Ho aj vidieť znamená aj prebývať v neustálej modlitbe. Modlitba je pevným a základným prejavom. Aj svätí otcovia kladú veľký dôraz na modlitbu predovšetkým z toho dôvodu, že modlitba je základ-

ným prostriedkom jednoty a spojenia Boha a človeka a taktiež aj jednoty medzi ľuďmi.

Cez úprimnú modlitbu postupne dospejeme k čistému srdcu a tým môžeme aj vidieť Boha, lebo sa nám ukáže v jasnom svetle.

Ako píše I. Belejkanich (Pravoslávne dogmatické bohoslovie, s. 44), Boh ako Stvoriteľ sveta je vo svojej bytosti nepoznateľný, ale môžeme Ho vidieť len čistým srdcom, no cesta k Bohu a k poznávaniu Boha si od nás vyžaduje pevnú vieru a vôľu k dobru.

„Podľa učenia pravoslávnej Cirkvi, modlitba je stredobodom nášho duchovného života, v ktorom sa duša usiluje vstúpiť do živého kontaktu

Blahoslavení čistého srdca

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha (Mt. 5,8)

Čistota srdca je hlavne jasné, úprimné a oslobodzujúce presvedčenie i myšlienky, pomocou ktorých môžeme Boha viac spoznať, viac sa Mu priblížiť.

Čistota nám prináša blaženosť a šťastie, pretože je hodnotou. Pre človeka, ktorý ju má, je niečím pozitívnym, veľkým. Čistota nie je cnosťou slabých, ale silných a odvážnych, tých, čo vedia ísť proti prúdu, pretože nakoniec uzrú to veľké a jasné svetlo – samotného nášho Spasiteľa – Isusa Christa.

a spoločenstva s Bohom. Túžba po spoločenstve s Bohom je pre človeka prirodzená“ (Pružinský, Š. Pravo-slávna duchovnosť I., s. 170).

Ľudské srdce je centrom, ktoré ožaruje a preniká celého človeka, ale samo zostáva skryté v tajomnej hĺbke. „Keď chceš poznať seba“, sústreď všetku svoju pozornosť na túto hĺbku. „Vstúp do seba a tam nájdeš Boha, anjelov i Kráľovstvo“ – hovoria vodcovia duchovného života. Jeho vnútro je nedostupné, je to tajomstvo ľudskej osobnosti, ľudského bytia.

Aj svätý apoštol Peter hovorí o „skrytom človeku srdca“, ktorý je milý Bohu (1Pt 3,4), čím chce povedať, že ľudská osobnosť je v skrytej hĺbke srdca.

Hodnota a dôstojnosť človeka určuje to, čo je v jeho srdci, čo tvorí obsah jeho srdca, v čom má zaľúbenie, čo je predmetom jeho lásky, kvôli čomu človek žije a pracuje. Aj svätý Serafím Sarovský nazýva srdce „Božím oltárom“, miestom Jeho prítomnosti a orgánom Jeho prijatia.

Čistá duša zasa objaví v čítaní Božieho Slova jedinečné hlboké vnuknutia, ak prežíva aj Eucharistiu ako nanajvyš osobitý vzťah lásky. V Eucharistii sa nám Boh javí v tých, ktorí majú čisté srdce, v tých, ktorí dovoľia, aby z ich srdca prenikalo Jeho svetlo von.

Ako píše otec Pružinský (Pravo-slávna duchovnosť II., s. 3): „O skutočnej hodnote a dôstojnosti človeka rozhoduje predovšetkým jeho vnútro. Z vnútra človeka vychádza dobro v jeho mnohorakých podobách, najmä však ako láska, pokoj a spravodlivosť“.

Len by sme nemali zabúdať v prvom rade na to, že Boha uvidia naozaj len tí blahoslavení – čistého srdca.

pripravila Darinka Piterová - Bučková

Zázrak paschálny

Olinka je najzábavnejšie dieťa v našej dedine. Hoci je ešte malá, výmyselník je zato poriadny. Olinka je moja sesternica, lebo naše mamky sú rodné sestry. Majú ešte aj tretiu sestru – tetu Larisu. Babka o nej hovorila, že „odišla od stáda“. A to preto, lebo teta Larisa takmer nikdy nechodila do cerkvi. No, chodila do cerkvi, ale ešte keď bola malá. Keď vyrástla a odišla študovať do mesta, tak prestala chodiť. Strýko Boris, jej manžel, nielen že do chrámu nikdy nechodil, ale sa ešte aj vždy hádal s našimi rodičmi a babkou a o náboženstve hovoril, že sú to všetko výmysly a rozprávky pre nevzdelaných ľudí. A nato, že v súčasnej dobe aj mnohí vzdelaní ľudia chodia do cerkvi, odpovedal, že je to teraz vraj taká móda. Hovoril ešte aj všeličo iné, ale nás deti pri týchto rozhovoroch vždy poslali na prechádzku.

Naša Olinka bola vždy veľmi rozvážna, dokonca aj keď bola ešte úplne

malá. Nikdy a nehovorila: „Boli sme v cerkvi.“ alebo „Išli sme do cerkvi.“, ale hovorila: „Išli sme k Bohu.“.

Keď sa jej niekto opýtal: „Prečo si sa neprišla korčuľovať na čističku?“, odpovedala: „S mamkou sme ráno išli k Bohu.“.

Raz, v jeden sviatočný deň, k nám prišla teta Larisa. Všetci sme sedeli za stolom, hostili sme sa a zhovárali. Teta Larisa sa začala sťažovať, že jej v piatok zhorela stodola, ukradli jej bicykel a že všetky zemiaky zožrala pásavka zemiaková.. A ešte hovorila, že so strýkom Borisom nemajú ani jedno dieťaťko. „Načo mi je toto všetko?“ – hovorí. „Hospodín ma úplne opustil.“

Samozrejme, bolo nám jej ľúto. Babka ju začala hladkať po hlave. Hladká a prihovára sa jej:

-Zablúdená si ty ovečka. Lahkomyselná si ty ovečka.

Olinka podišla k tete Larise a hovorí jej:

-Teta, to je preto, že vy k Bohu nechodíte. Vy k nemu nechodíte, tak oni On k vám nechodí. A bez Boha, čo dobré môže byť!

Povedala a odišla. Teta Larisa aj ústa otvorila, chcela niečo povedať, ale nič z nich nevyšlo, dokonca aj vidlička jej z rúk vypadla. Začudovala sa, pretože Olinka nedávno mala len päť rokov.

Po tomto večeri teta Larisa začala občas „chodiť k Bohu“. No strýkovi

Borisovi o tom nehovorili, aby sa nehádal a nezlostil.

Na jar sa naša Olinka tak vyznamenala, že udivila nielen tetu, ale aj nás všetkých, dokonca celú dedinu. Pred Paschou, v Strastný štvrtok, zišli sa u nás doma dievčatká. Lenka Kukuškinová, Zina, Valika a samozrejme aj Olinka. Zišli sme sa preto, aby sme zafarbili a vymaľovali vajíčka na Paschu. Vždy sme tak robili. Keď každá prinesie po jeden balíček farby, tak spolu máme už štyri farby. Tento rok sme mali až päť farieb, lebo jeden balíček nám ostal ešte z minulého roka. Uvarili sme vajíčka, rozpustili farby a začali farbiť. Vtom sa otvorili dvere a do kuchyne vošiel strýko Boris.

-Ahoj, krásavice! – hovorí. – Je niekto z dospelých doma?

-Nie, - odvetila Olinka. – Nikto nie je. My sme dnes samy, namiesto dospelých. Samy sme si aj obed varili. A teraz maľujeme vajíčka.

-A načo ich maľujete, krásavice? – pýta sa strýko Boris a usmieva sa. My to s Olinkou už vieme, prečo sa tak pýta a prečo sa tak usmieva, a preto sme radšej ticho. Zinka mu ale jednoducho odvetila:

-Veď je Pascha!

-No, Pascha. A čo má Pascha spoločné s vajíčkami? – opýtal strýko Boris.

-Pascha je preto, lebo Spasiteľ vstal z mŕtvych - hovorí mu Olinka ako keby on bol ten malý a ona tá veľká. – Christos Voskrese! Všetci sa radujú.

-No, dobre, keď pripustím, že voskrese, ale načo sú tie vajíčka? – neuspokojil sa strýko Boris.

Dievčatá mlčia a čakajú, kedy ho to omrzí. Ale on zase:

-Nemyslite si, že ja mám niečo proti, len si v zdraví maľujte. Všetci maľujú. Aj tvoja teta namaľovala celú miskú, a tiež asi nevie prečo, - hovorí

o tete Larise. – Ale ja by som chcel vedieť, prečo?

-A ty, prečo? – pýta sa ho Olinka.

-Čo, prečo? – začudoval sa strýko Boris.

-Prečo nás zlostíš? Ved' sme ťa neurážali.

Strýko bol v rozpakoch. Pohladkal Olinku po hlavičke a hovorí:

-Ale keď ja naozaj neviem, prečo sa na Paschu maľujú vajíčka. Myslel som si, že možno vy mi poviete.

Zvyčajne Lenka Kukuškinová nečaká, kedy sa jej opýtajú. Ak niekomu niečo nie je jasné, ona to hneď vysvetlí aj bez opýtania. Teraz však celý čas mlčala, ale aj na ňu už prišiel rad. Utrela si ruky do zástery, odišla od stola a začala rozprávať. Hlas mala celý čas taký pokojný a krásny ako umelci, ktorí v rádiu recitujú básne a čítajú rozprávky a poviedky. Ibaže naša Lenka nečíta, ale všetko chrlí spamäti.

Maľovanie vajíčok na Paschu – to je dávna tradícia, - začala Lenka.

- Keď sa v Jeruzaleme uskutočnilo Vzkriesenie Isusa Christa, Jeho učeníci sa rozišli na všetky strany sveta, aby vyrozprávali všetkým ľuďom o tej blahej zvesti. O živote, utrpeniach, smrti na kríži a Vzkriesení Syna Božieho. Jedna z učeníc Spasiteľa, Mária Magdaléna, prišla na dvor cisára Tiberia. V tom čase, - pokračovala ďalej Lenka, - bolo zvykom, že ten, kto príde k cisárovi, prinesie mu nejaký dar. Mária nebola bohatá. Za posledné peniaze kúpila vajíčko a išla

k cisárovi. Priniesla mu svoj skromný dar a povedala Tiberiovi všetko, čo vedela o Isusovi Christovi. No len čo Mária začala rozprávať o Vzkriesení Christa, Tiberius zvolal: „Ty chceš, aby som uveril, že nejaký človek zomrel a potom o tri dni neskôr vstal z mŕtvych! No, tomu sa nedá uveriť. Len, ak by sa biele vajíčko naraz zmenilo na červené.“ Tiberius vystrel pred seba ruku s vajíčkom. Lenka zobrala z misky vajíčko a tiež vystrela pred seba ruku.

-Len čo vyriekol tie slová, vajíčko sa priamo pred jeho očami zmenilo na červenú farbu, takú ako je toto vajíčko.

Lenka pokojne položila biela vajíčko naspäť do misky a ukázala nám druhé – červené.

-Odvtedy sa stalo zvykom darovať si navzájom na Paschu červené vajíčko. Na pamiatku tohto zázraku. Je to ako paschálny pozdrav: „Christos voskrese!“ – Lenka zmĺkla.

Strýko Boris zatlieskal ako v divadle.

-Veľkolepé! – povedal. – Prekrásna história!

Bolo vidno, že sa mu Lenkino rozprávanie veľmi zapáčilo.

Olinka ho potiahla za rukáv:

-Teraz nás už prestaneš zlostiť?

-Už sa na mňa nehnevaj, neter moja, - poprosil ju strýko Boris. – Ja som len taký nedôverčivý, presne ako ten Tiberius. Ja poviedkam veľmi neverím, o všetkom sa musím presvedčiť na vlastné oči.

-A ak uvidíš na vlastné oči, tak uveríš? Prídeš do cerkvi? – opýtala sa Olinka.

-Čo keď uvidím? – nechápal strýko.

-No, ako sa biele vajíčko zmení na červené.

Strýko Boris sa rozosmial.

-Keď svojimi očami uvidím taký zázrak, tak určite prídem, - povedal a opäť pohladkal Olinku po hlave.

-Čestné slovo? – naliehala na strýka.

-Čestné slovo, - prisľúbil. Len nerozumiem, prečo tak na mňa naliehaš.

-To ti nemôžem povedať? Aj tak by si to nepochopil. To sa dozvieš až v cerkvi, - prisľúbila Olinka.

Čo myslíte? Strýko Boris skutočne prišiel do cerkvi. Prišiel na Svetlé Christovo Voskresenie. No nie na polnočnicu, keď sme stáli so sviečkami v rukách, modlili sa a čakali, kedy po prvýkrát zvolajú „Christos Voskrese!“.

Strýko Boris prišiel večer, keď sa v chráme slúži krásna a nedlhá večerná bohoslužba. Vtedy sa do chrámu po prvom paschálnom dni schádza hlavne veľa detí, pretože v ten večer po službe postavia na cerkovnom dvore veľký okrúhly stôl a otec duchovný, správca farnosti, prináša a vysypáva na neho veľkú kopu cukríkov. Všetky deti si z nich môžu brať, kto len koľko chce.

Olinka zrazu uvidela strýka Borisa. A my s mamkou tiež. Babka ho zbadala až na konci služby a začala strkať do tety Milky a do mojej mamky, a očami im ukazovala na neho. Zakývali jej hlavou, aby vedela, že ony ho tiež vidia.

Babke sa určite chcelo ísť za ním hneď a opýtať sa ho, čo tu robí. Ale neurobila tak. Keď sa končila služba, pokojne spolu so všetkými vyšla na dvor. Tu sa otočila ku chrámu a čakala, kedy strýko vyjde von. Ale stále nešiel. My sme sa už aj slušne ponúkli cukríkmi a priniesli po jednom mamičkám, babke a Olinkinmu ockovi, ale strýka Borisa stále nebolo. Nakoniec vyšiel aj on.

-A ...celé príbuzenstvo je tu. – povedal, keď nás zbadal.

-Takmer celé, - poopravil sa strýko, keď zistil, že chýba môj otec. – Dobrý večer.

-Christos voskrese! – povedala babka. Všetci pozerali na strýka a čakali.

-Voistinu Voskrese, Lýdia Pavlovna, - odpovedal strýko Boris. Babka sa usmiala.

-A ty si sa tu ako ocitol? – opýtala sa ho.

-Dal som jednému človeku slovo, - povedal strýko. Vôbec sa nepozeral na Olinku, ale ona aj tak celkom očervenela, tvár a čelo mala červené ako jej šatka.

-Sľúbil som jednému človeku, že ak na vlastné oči uvidím zázrak, tak prídem do cerkvi, - vysvetlil strýko.

-A ...uvidel? – šeptom sa opýtala babka. – Uvidel?

-Uvidel. Dnes ráno som uvidel, - tiež šeptom povedal strýko. – No a ako som sľúbil, tak som aj prišiel do cerkvi, - dodal už hlasnejšie.

Olinka stála, zohla hlavu a krútila v rukách zástavkou.

Strýko Boris podišiel k nej a pohladkal ju po hlavičke.

-Och, ty, zázrak si ty, paschalný, - pobožkal ju na hlavičku – No, čo? Ideme domov alebo čo?

-A aký zázrak si to uvidel? Prečo nám nepovieš? – znepokojila sa babka.

-To je tajomstvo, - odpovedal jej

sa ujal strýko. Aj do kurníka išiel pre vajíčka on sám. Prišiel a uvidel v hniezde – košíku, kde sa nesú sliedky, štyri červené vajíčka a jedno biele. Hneď pochopil, že to ich Olinka priniesla a vymenila.

Určite prišla, keď v hniezde boli štyri vajíčka a piate sa objavilo až neskôr, pretože máme jednu sliedku ktorá sa nesie neskôr, - rozprával strýko Boris. – Vidíte, aká je len smelá?! Nebála sa nášho Amura. Ako šikovne prešla. Pes sa jej ani nedotkol. Jednoducho, zázrak! – začudoval sa. Maličká tak veľmi chcela, aby strýko prišiel do cerkvi!

Nakoniec sme sa všetci smiali, keď sme počuli

strýko. Možno, že niekedy neskôr vám to rozpoviem. Zatiaľ je to tajomstvo.

-Strýko Boris vzal Olinku za rúčku a prví odišli k bráne, a potom aj po ulici. Kráčali a o čomsi sa rozprávali.

Veď naša Olinka, hoci je ešte malá, ale zato je veľmi chytrá.

Neskôr sme sa dozvedeli, prečo vlastne strýko Boris v ten deň prišiel do cerkvi. Sám nám to vyrozprával.

V paschálnu noc teta Larisa bola s nami na prazdníchej službe, a keďže bola unavená, všetkých ranných prác

túto historku. No nebolo v nej len to smiešne. Naš strýko totiž začal sem-tam do chrámu nazerať, a ako sa zdá čím ďalej, tým častejšie. Snáď skutočne pochopil, prečo ľudia chodia do cerkvi. A úplne sa prestal zlostiť a hádať sa s babkou.

A Olinke hovorí „Zázrak paschálny“.

*za tento pekný príbeh ďakujeme
sestre Tatiane*

Ahojte, milí naši Istinkáči!

Tentokrát tu pre Vás Istinka s Istinkáčikom prichystali paschálnu detskú stánku a s ňou aj zaujímavé úlohy, ktoré čakajú na vaše vyriešenie.

Veríme, že tieto úlohy budú pre vás hračkou a vyriešené nám ich spätne pošlete na adresu: **Istina, Bayerova 8, 080 01 Prešov**, lebo každý riešiteľ (úspešný aj neúspešný) bude od nás odmenený. Ak nám napíšete odpovede, čaká na vás okrem peknej ceny aj jedno malé prekvapenie – budete zaradení do májovej minisúťaže a desiatim z vás pošleme príbeh o svätom Gerasimovi. Tak len smelo do riešenia ☺ !!!

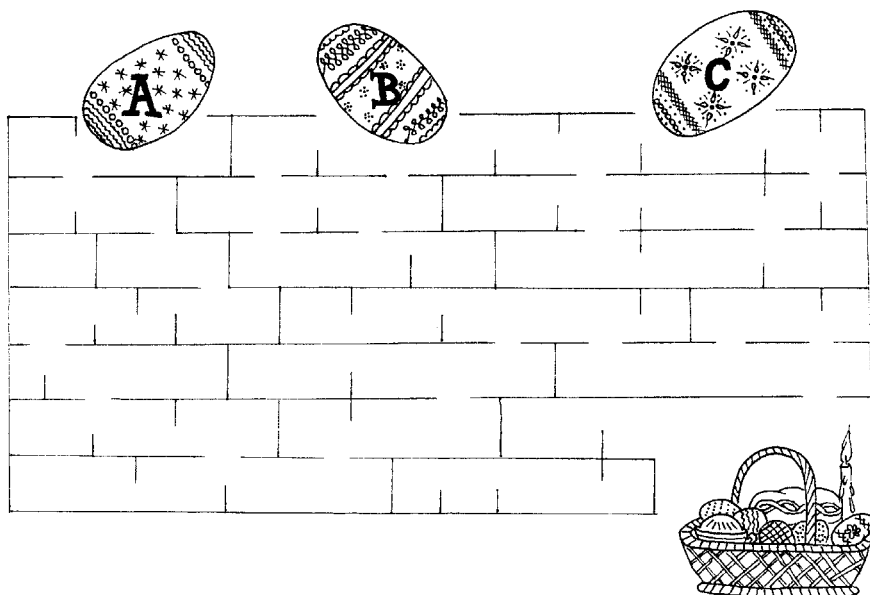
V tejto úlohe je zašifrovaný paschálny odkaz, ktorý pred vami Istinkáčik s Istinkou ukryli. Odhalíte ho, ak postupne – po riadkoch budete vyškrtávať cirkevnoslovanské slabiky a zamaľujete ich: MI – červenou farbou, LA – zelenou farbou a DO – žltou farbou. Písmenká, ktoré vám ostanú, pospájajte a dostanete riešenie tejto úlohy.

Pozorne sa pozrite na tieto dva obrázky. Vravíte, že sú rovnaké? Ale kdeže! Nájdite 10 rozdielov a potom si obrázky vyfarbite.

V našej ďalšej úlohe si dajú preteky do paschálneho košíka vajíčka A, B, C. Ktoré z nich ale dobehne?

Úlohy pripravila Ad'ka Gmotričová

O spalovaní mŕtvych

Pýtate sa, prečo je pravoslávna Cirkev proti kremácii zosnulých. Po prvé preto, že to považuje za násilie. Srbi sa ešte aj dnes trasú od strachu, keď si spomenú na zločin Cinan pašu, ktorý spálil mošči svätého Sávu na Vračare. Cinan paša – turecký vezír, velil v 16. storočí tureckým vojskám vo vojne proti Rakúsku.

Po zosnutí (smrti - v origináli, pozn.) svätiteľa Sávu, pri jeho moščiach v monastieri Mileševo boli nelen Srbi, ale aj Turci – také veľké bolo uctievanie svätého.

Sinan paša v snahe poškvrniť pamiatku svätiteľa a zároveň pochovať prameň srbskej štátnosti a symbol srbských tradícií, v roku 1594 prikázal priniesť mošči svätého Sávu z Mileševa do Belehradu a tam na rušnom mieste, na ulici ich spáliť na vršku Vračar. Neskôr bola na Vračare postavený chrám, posvätený svätiteľovi Sávi, najväčší v Európe. (Tento chrám bol viackrát zničený a znovu postavený, počas socializmu tam bolo obrovské parkovisko. Dnes sa znovu buduje a je hotový na 80 %- pozn. autora).

Spaľujú ľudia mŕtve kone, psy, alebo mačky? O takom niečom som nepočul, no videl a počul som, že ich zakopávajú do zeme. Prečo sa potom koná násilie nad mŕtvym telom človeka, pána všetkých pozemských zvierat? Vari spálenie mŕtvych zvierat, najmä vo väčších mestách, nebolo by viac ospravedlnením, než spálenie ľudí?

Po druhé, tento pohanský, barbar-ský zvyk bol z Európy vytlačený kresťanskou kultúrou takmer pred dvetisíc rokmi. Kto si ho praje obnoviť, ten sa pokúša vrátiť dávno legendický pohanský obrad. V Anglicku, ktoré je sotva možné nazvať nekultúrnou krajinou, tento prejav novopohanstva je veľmi nepopulárny. Poviem vám jednu historku.

Počas vojny si jeden známy Srb poškodil mozog a tesne pred smrťou poprosil, aby ho po smrti spálili. V určitý deň sa naša neveľká srbská kolónia zišla pri krematóriu v Golders Green, židovskej štvrti na severozápade Londýna. Keď telo nebohého naložili do pece, boli sme z toho otrasení. Povedali nám, aby sme počkali na druhej strane pece (štvrt'hodina vyčkávania je prax). Prišli sme tu preto, aby sme videli svojho rodáka v podobe hrsti popola. Čakali sme už viac ako a boli sme prekvapení, že oheň a tak dlho mučí nášho nebohého. Opýtali sme sa zamestnanca, o čo ide. Ospravedlnil sa, že pec celkom vychladla (pretože sa nepoužíva každý deň, málokedy chce byť niekto dobrovoľne spálený).

Vypočujúc si to, rozišli sme sa; nemali sme silu čakať na koniec umučenia nášho brata. Pokiaľ vám to nie je známe, v Londýne každodenne umiera niekoľko tisíc ľudí. V Amerike som videl hroby prezidentov Viliamsa, Roosevelta, Lincolna a mnohých iných významných ľudí. Nikto z nich nebol spálený, teda nepodstúpil kremáciu. O to viac ma prekvapilo, že medzi

potomkami svätého Sávu sú rovnako zmýšľajúci ľudia, ako aj Sinan paša!

Jeden perzský advokát mi rozprával o ich „jednoduchom rozumnom vzťahu“ k mŕtvym. Oni, to znamená perzskí poklonníci, sa klaňajú ohňu ako božstvu, ale svojich mŕtvych nespávajú, ale kladú ich na zem a telo slúži ako potravu vtákom. Ich cintoríny sú ohradené vysokými stenami, na ktorých v očakávaní driemu krdle orlov.

Hrobári prinášajú na cintorín plátom prikrýtu mŕtvolu, položia ju na zem a rýchlo sa vzdialia. Vtedy sa orly šikovne chytajú práce a o niekoľko hodín ostávajú z ľudského mŕtveho holé kosti, ktoré už nikto nepochováva. Perzská logika to objasňuje takto: „V živote sme sa stravovali zvieratami, je spravodlivé nakŕmiť ich sebou“. Bol som udivený takýmto rozmýšľaním, jednonázorovým myslením, ale napriek tomu treba priznať, že oni nesúhlasia s prívržencami spaľovania.

Prečo si ľudia spôsobujú nové, zbytočné problémy? Môže sa stať, že raz začneme sa začneme trápiť otázkami, či nezabíjať ľudí, ktorí sa dožili veľmi vysokého veku, ako to robia primitívne kmene, a zakladať spoločnosti propagujúce túto „ideu“!

Nakoniec začne rozumný človek bojovať proti cintorínom na tejto zemi, ktoré sú symbolmi národnej hrdosť.

Pokoj Vám a zdravie od Hospodina.

*Z listov vладыky Nikolaja Velimiroviča
pripravil jerej Marián Dercó*

Slovo o Evanjelii

Povedal Hospodin: Čiňte pokánie a verte v Evanjelium (Mk 1, 15). Tieto slová znamenajú, že Christos prizval ľudí veriť Jemu, veriť v Neho, veriť každému Jeho slovu – Evanjelium. Čo znamená veriť v Evanjelium? Znamená to veriť v radostnú zvesť, ktorú Nebeský Zvestovateľ – Boh, Syn Boží, priniesol ľudskému rodu. Inými slovami, veriť v Evanjelium značí veriť v Hospoda Isusa Christa a Jeho Zjavenie. A Christovo Zjavenie – to je najväčší objav od stvorenia sveta. Preto iba to Zjavenie dáva možnosť človeku obrátiť sa z červa v zbožšteného človeka, v syna Božieho.

Nepýtaj sa kresťana, či verí v Boha, spýtaj sa ho, či verí v Evanjelium – v radostnú zvesť Christovu. Lebo keď hovorí, že verí v Boha podľa svojho zmýšľania a nie podľa Evanjelia, je zaostalý a pohan – ktorý prišiel k viere tak ako dávni filozofi. Prečo potom Christos zišiel z nebies? Skutočne,

taký kresťan prijal na svoju hlavu Prečistú Krv Syna Božieho tak, ako tí, ktorí kričali: Ukrižuj Ho, ukrižuj!

Pravoslávna Cirkev – je od počiatku jediná pravá Christova Cirkev vo svete – dodržiavajúca vieru v Evanjelium, neohliadajúc sa naľavo ani napravo a nepozerajúc na iné vierovyznania, ani na iné náuky. Ochraňovala vieru v Evanjelium ako jedinu a absolútnu Pravdu (1 Tim 3, 15), ktorá sa nepotrebuje opierať o žiadnu filozofiu ani svetskú náuku. Preto, čítajúc deviatu časť Symbolu viery: „V Jednu Svätú, Všeobecnú a Apoštolskú Cirkev“, my pod jednou Cirkvou rozumieme pravoslávnu Cirkev, pre vyššie uvedené príčiny. Pretože keď nasleduješ vidiaceho a prezieravého Sprievodcu, nie je už treba smiešne sa pýtať na cestu jednookých a slepých.

*podľa knihy sv. Nikolaja Srbského
– Dvesto slov o viere a láske, spracoval
bohoslovec Michal*

Priidíte, poklonimsja...

Istý človek úprimne hľadal Boha: „Po mnohých rôznych stretnutiach ma túžba po Božej blízkosti priviedla do jedného pravoslávneho monastiera. Vstúpil som do chrámu. Práve sa konalo Vsenočné bdenie. Veriaci sa vtedy hlboko skláňali pred Bohom. Klakli si a hlavou sa dotýkali zeme. Tu som pochopil, ako sa máme nášmu Hospodinovi klaňať a vyznávať Mu tak úctu, vďačnosť... No nielen v duchu, nielen sklonením hlavy, no ozaj celou dušou a celým telom.“

Celý človek by sa mal zúčastniť Božej oslavy dušou i telom. Veď si prajeme Jeho lásku, milosť a pomoc pre celého človeka, ako pre dušu, tak i pre telo.

Náš Spasiteľ Isus Christos sa modlil pred Svojím utrpením na kríži v Getssemanskej záhrade. Vtedy padol pred Bohom Otcom nielen na kolená, no podľa svedectva svätého Evanjelia i na „Svoju tvár“ (Mt 26, 39). Klakol si a položil Svoju tvár na zem a takto sa modlil. Ukázal tým, že má ako človek podobu „služobníka“, že bol Otcovým služobníkom.

Hoci bol Isus Christos bezhriешnym Synom Božím, skláňal sa pri vrúcnnej modlitbe až k zemi. Činil – ako tomu dnes hovoríme – „zemné poklony“, ktoré sú výrazom vrúcnosti a horiacej lásky k Bohu.

A ako sa dnes modlíme my? Dokážeme robiť zemné poklony napríklad doma pri súkromnej modlitbe? Vzdávame vôbec Bohu tú pravú česť a slávu svojím telom? Snažme sa, aby sme sa modlitieb zúčastnili naozaj celí: telom, dušou i duchom.

*upravené a doplnené z Hlasu pravoslavia
pripravila Andrea Gmotričová*

Vsobotu 21. februára už sme po devätnásťkrát oslávili deň Bratstva pravoslávnej mládeže. Oslavy sa uskutočnili v malej dedinke pri Michalovciach, v Zemplínskej Širokej. Oslavy sa začali archijerejskou liturgiou v chráme Roždestva Presvjatoj Bohorodici. Chrám sa zaplnil hlavne mnohými mladými tvármi, ktoré cestovali veľkú diaľku, aby sa tešili spolu s nami nielen príjemnej duchovnej atmosfére, ale aj prítomnosti nášho metropolitu Kryštofa, arcibiskupa Juraja a ďalších duchovných otcov, ktorí túto radosť ešte znásobili a upevnili našu vieru duchovným slovom. Po liturgii sa odslúžila panychída a po nej nasýtení duchovným pokrmom sme sa

išli posilniť do kultúrneho domu, kde pre nás pani kuchárky pripravili výborné občerstvenie. Približne o 13.00 sa začal program, s ktorým vystúpili skupiny mládežníkov z Košíc, Medzilaboriec, Humenného, Spišskej Novej Vsi a Zemplínskej Širokej. Pohľadili našu dušu nielen krásnym duchovným spevom, prednesom a scénkou, ale aj ľudovými piesňami a tancami, ktoré nás hlboko dojali. Ja osobne som sa na tento deň veľmi tešila a ďakujem Bohu, že som mohla prežiť tento deň s vami. A už teraz sa teším a pozývam aj vás, drahí bratia a sestry, na ďalšie stretnutie o rok.

*mládežníčka **Lubka***

viac foto na zadnej strane obáky

V piatok, pred začiatkom veľkého pôstu, teda na syropustný piatok, sa mládežníci a veriaci zo Spišskej Novej Vsi rozhodli zorganizovať duchovné stretnutie spojené so vsenočným bdením a výletom do prírody. Všetko sa to začalo o 17.00 hod. akafistom ku sv. Klimentovi Ochridskému, ktorému je miestny chrám zasvätený. Nasledovalo občerstvenie a pohostenie, po ktorom sa mohol začať biblický kvíz, na ktorý sa všetci tešili. Kvízu sa zúčastnil naozaj každý a mohli sme si overiť svoje znalosti z Biblie a vierouky. Počas lúštenia panovala príjemná atmosféra, z ktorej bolo vidno, že každý má rád Sväté Písmo a nášho Stvoriteľa.

O 21.00 hod. sa začalo vsenočné bdenie k svätým otcom v pôste presláveným. V bohoslužobných textoch na večerni a utreni boli opísaní svätí otcovia a ich obdivuhodné duchovné zápasy. Sú to pre nás príkladmi, ktoré máme v našom živote nasledovať, o čom bolo povedané aj v kázni otca Štefana. Témou ďalšej kázne, ktorú mal otec Marián, bola história pravoslavia na našom území. Dozvedeli sme sa naozaj zaujímavé fakty. Medzitým sme sa modlili aj modlitby k svätému Prijímaniu.

Počas celého bdenia ľudia pristupovali aj k spovedi. Vládla tu neopakovateľná duchovná atmosféra, človeku sa tlačili slzy do očí. Všetko vyvrcholilo Eucharistiou na Božskej liturgii. Aká to je nádhera, keď toľko ľudí sa túži kajať a zjednotiť s Christom. Veď ani nemôže

byť lepšej prípravy k začiatku Veľkého pôstu.

Bohoslužby slúžili o. Štefan Pružinský, o. Peter Savčák a o. Marián Derco za účasti domácich veriacich, ako aj mládežníkov z rôznych farností. Po bdení bolo pohostenie a potom, šup, do postele. Na ďalší deň si pre nás domáci mládežníci pripravili zaujímavý program – výlet do Slovenského raja na Kláštorisko, kde bol niekedy pravoslávny monastier, čo

bolo vidno aj podľa častí chrámu, ktoré sa nám zachovali. Odslúžili sme tu panychídu za našimi zosnulými mníchmi. Cesta bola náročná, ale mali sme vynikajúceho sprievodcu – mládežníka Andreja, ktorý sa v Raji vyzná asi aj po tme. Je to hotový zálesák. Cesta naspäť už bola jednoduchšia.

Zúčastnili sme sa ešte večerne a plní zážitkov sme sa vracali domov. Sláva Trojjedinému Bohu za také nádherné okamihy. Obrovské **ĎAKUJEM** patrí domácej skupine BPM v SNV, o. Štefanovi, ako aj ďalším otcom duchovným a samozrejme aj domácim veriacim, ktorí sa o nás vynikajúco starali. Pohostili nás skutočne kráľovsky.

Mládežník Jaro

III. ročník duchovného stretnutia konaného na víkend Antipaschy

Zraz: V Košiciach (v chráme Presvätej Bohorodičky, Hlavná 68)

Kedy: 24.-26. apríla 2009 (piatok - nedeľa)

Program stretnutia:

• **Piatok:**

17.00 akafist k ikone Presvätej Bohorodičky „Obkmäkčenie zlých srdc“

18.00 občerstvenie

19.00 „A čo dneska?? V Jumbo centre diskotreska!!“

• **Sobota:**

08.00 starobylá Liturgia svätého apoštola a evanjelistu Marka (Liturgiu bude slúžiť vladyka Juraj)

10.30 občerstvenie

11.00 Sviatok Christovho zmŕtvychvstania v tradícii Cirkvi

„... a vy, farare, sce tu na to, aby sce končili a robili ako my chceme...“

13.30 obed

15.00 opekačka, športovačka, golfovačka, korčuľovačka a mnoho iných...

• **Nedeľa:**

08.00 voskresná utreňa

09.30 Liturgia + večerňa + občerstvenie

Svoju účasť nahláste do **22. apríla 2009** na t. č.:

0907 055 029 Jaroslav Guba (Orange),

0904 866 141 Eva Kišikova (T-mobile)

Poplatok 3 €

Tešíme sa na Vás...

